

Judecătoria Bălți
MD-5902, or. Fălești, str. 1 Mai, 14
tel/fax: 259-2-27-49
jfa@justice.md

Суд г. Бэлць
МД-5902, г. Фэлешть, ул. 1 мая, 14
тел/факс: 259-2-27-49
jfa@justice.md

9918 Nr. 17.09.18

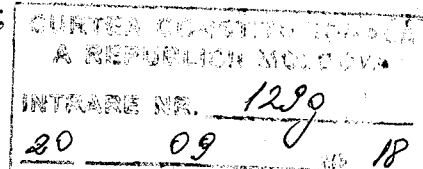
Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu, 28
MD - 2004

A

Prin prezenta, Judecătoria Bălți (sediul Fălești) remite spre examinare în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin. (4) art. 38 al Legii 158-XIV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și a prevederilor pct. 5 subpct. 3), pct. 8 și pct. 10 din Anexa nr. 6 "Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională" la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ridicată din oficiu de Judecătoria Bălți, sediul Fălești (judecător Radu HOLBAN) prin încheierea din 03 mai 2018 în cauza civilă nr. 2-885/2016 (PIGD: 29-2-2086-05102016) intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui BURLACU Ivan, cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltare profesională.

Anexe:

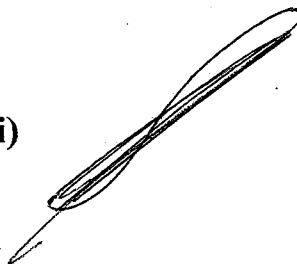
- Sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, 24 file;
- Copia încheierii Judecătoriei Bălți (sediul Fălești) din 03 mai 2018 privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza civilă nr. 2-885/2016 (PIGD: 29-2-2086-05102016), 6 file;
- Copia cererii de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui BURLACU Ivan, cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltare profesională, 3 file;
- Copia ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 45 ef. din 27 noiembrie 2013 cu privire la angajarea lui BURLACU Ivan în funcția de inspector inferior de patrulare, 1 filă;
- Copia contractului individual de muncă nr. 2808, încheiat la 02 decembrie 2013 între Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și BURLACU Ivan, 3 file;

- Copia Angajamentului nr. 356, semnat la 15 aprilie 2014 de către BURLACU Ivan, o filă;
- Copia dispoziției Inspectoratului General al Poliției nr. 34/3-5602 din 28 noiembrie 2013 cu anexa nr. 3, potrivit căreia BURLACU Ivan a fost delegat la cursurile de instruire profesională în cadrul "Academiei de Poliție "Ștefan cel Mare", 2 file;
- Copia ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 335 ef. din 21 mai 2015, privind concedierea lui BURLACU Ivan, 4 file;
- Copia certificatului Inspectoratului General al Poliției cu privire la salariul calculat și încasat de BURLACU Ivan pentru perioada 02 decembrie 2013 – 30 mai 2014, o filă;
- Copia Scrisorii Prorectorului Academiei de Poliție "Ștefan cel Mare" nr. A/2-144 din 09 februarie 2018 cu referire la cursurile de dezvoltare profesională urmate de BURLACU Ivan în perioada 02 decembrie 2013 – 30 mai 2014 cu copiile de pe orarele lecțiilor și a examenelor de absolvire, 8 file;
- Copia procesului-verbal al ședinței de judecată pentru perioada 12 decembrie 2017 – 20 februarie 2018 în cauza civilă nr. 2-885/2016 (PIGD: 29-2-2086-05102016), 5 file.

Cu cea mai Înaltă Considerațiune pentru Onorata Curte,-

**Judecătorul
Judecătoria Bălți (sediul Fălești)**

Radu HOLBAN

**Curtea Constituțională
a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28**

**S E S I Z A R E
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE**

prezentată în conformitate cu art. 135 lit. a) și lit. g) din Constituție

I - AUTORUL SESIZĂRII

(informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire **Judecătoria Bălți (sediul Fălești)**
2. Funcția **Judecător Radu HOLBAN**
3. Adresa: **Republica Moldova, or. Fălești, str. 1 Mai, 14, MD-5901**
4. Tel/fax: **(0259) 2-22-42; fax (0259) 2-27-49**
5. E-mail: **jfa@justice.md**

II - OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are drept obiect exercitarea controlului constituționalității:

- Sintagmei *"inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire"* din alin. (4) art. 38 al Legii 158-XIV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- prevederile pct. 5 subpct. 3) din Anexa nr. 6 "Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională" la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: *"Angajamentul conține următoarea informație: 3) obligația de a restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii;"*
- prevederile pct. 8 din Anexa nr. 6 "Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională" la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: *"Funcționarul public va restitui integral autorităților publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament."*
- prevederile pct. 10 din Anexa nr. 6 "Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională" la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: *"Cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire se restituie autorității publice de către funcționarul public, în termen de 30 de zile calendaristice de la data survenirii condițiilor specificate la pct. 8"*.

în sensul corespunderii acestora cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 16, art. 43 alin. (2), art. 46, 47 alin. (1), art. 54 alin. (1), (2) și (4) și art. 127 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Pe rolul Judecătorei Bălți (sediul Fălești) se află cauza civilă nr. 2-885/2016 (PIGD: 29-2-2086-05102016) intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui BURLACU Ivan, cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltare profesională și încasarea cheltuielilor de judecată, prin care se solicită:

”- Admiterea acțiunii;

- Încasarea din contul lui BURLACU Ivan Fiodor în beneficiul Inspectoratului General al Poliției al MAI a sumei de 22.793,99 lei (douăzeci și două mii șapte sute nouăzeci și trei lei și 99 bani), care este constituită din cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională și somarea pârâtului;

- Încasarea din contul lui BURLACU Ivan Fiodor în beneficiul Inspectoratului General al Poliției al MAI a cheltuielilor de judecată”.

În cererea de chemare în judecată reclamantul Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare – IGP) a invocat următoarele temeuri:

În fapt, prin ordinul IGP nr. 45 ef. din 27 noiembrie 2013, BURLACU Ivan Fiodor a fost numit în funcția de inspector inferior patrulare-interimar al Companiei nr. 1 Măsură în masă a Batalionului nr. 1 Subdiviziunii mobile a Brigăzii de patrulare a Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

În scopul acumulării cunoștințelor teoretice și abilităților practice necesare exercitării atribuțiilor deserviciu, la 02 decembrie 2013, în temeiul Dispoziției IGP nr. 34/3-5602 din 28 noiembrie 2013, pârâtul a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială în cadrul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” a MAI pentru perioada 02 decembrie 2013 – 30 mai 2014.

La 21 mai 2015, prin ordinul IGP nr. 335 ef. din aceeași dată, în conformitate cu art. 47 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu pârâtul, în legătură cu aplicarea sancțiunii disciplinare ”Concediere”.

În conformitate cu pct. 1 din Anexa nr. 6 ”Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională” la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ”angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate, iar pct. 3 din aceeași Anexă, ”angajamentul se întocmește în cazul în care durata formei sau durata cumulativă a formelor de dezvoltare profesională la care este delegat funcționarul depășește 90 de zile într-un an calendaristic”.

Conform pct. 6 subpct. 3) din Anexa nr. 6 al aceluiași act normativ, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională funcționarul public are obligația să

activeze în serviciu public de la 4 la 5 ani – în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 150 de zile.

În coroborare cu normele prenotate, relevă reclamantul că, la 25 aprilie 2014, pârâtul a semnat angajamentul nr. 356 al funcționarului public (inclusiv cu statut special) privind activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei de Poliție "Ștefan cel Mare" a MAI cu o durată de 180 de zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de 5 ani.

În același context, reclamantul invocă că, conform angajamentului menționat, pârâtul BURLACU Ivan s-a obligat să restituie integral Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat în perioada aflării la instruire calculate în condițiile legislației în vigoare, în cazul în care nu va activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea cursurilor menționate, întreaga perioadă specificată în angajament, or, conform pct. 8 subpct. 2) al Anexei nr. 6 din Hotărârea Guvernului menționată mai sus, "*funcționarul public va restitui integral autorităților publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament.*"

Reieșind din faptul că nu a activat în Ministerul Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament – 5 ani, pentru a încerca soluționarea litigiului apărut pe cale extrajudiciară, la 05 aprilie 2016, pârâtul a fost somat referitor la restituirea benevolă și imediată a cheltuielilor suportate de către reclamant pentru dezvoltarea profesională în sumă de 22.793,99 lei (douăzeci și două mii șapte sute nouăzeci și trei lei, 99 bani), sumă achitată pârâtului cu titlu de salariu din contul Inspectoratului General al Poliției, însă până în prezent acesta nu și-a onorat obligațiunea, și nu a prezentat motivele refuzului.

În virtutea art. 572 alin. (1) Cod civil, "*temeiul executării rezidă în existența unei obligații*", art. 514 Cod civil stipulând că, "*obligațiile se nasc din contract, inclusiv orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, obligațiile urmând a fi executate în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit*", reglementări similare fiind prevăzute și în dispozițiile art. 512 și 513 Cod civil.

În asemenea circumstanțe și potrivit pct. 10 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului menționată supra, "*cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire se restituie autorității publice de către funcționarul public, în termen de 30 de zile calendaristice de la data survenirii condițiilor specificate la pct. 8*", pârâtul urmează a fi obligat să restituie salariul în sumă de 22,793,99 lei (douăzeci și două mii șapte sute nouăzeci și trei lei, 99 bani).

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Potrivit art. 38 din Legea 158-XIV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public,

”(1) Pe perioada în care funcționarul public urmează forme de dezvoltare profesională continuă organizate la inițiativa sau în interesul autorității publice, acesta beneficiază de plata salariului. Dacă durata acestora depășește 180 de zile calendaristice consecutive și funcționarul public este scos din activitate, raporturile de serviciu se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, fără plata salariului.

2) În cazul în care formele de dezvoltare profesională continuă se organizează în afara localității unde își are sediul autoritatea publică, funcționarul public beneficiază de compensarea cheltuielilor legate de deplasare.

(3) Funcționarul public care urmează forme de dezvoltare profesională a căror durată este mai mare de 90 de zile într-un an calendaristic, precum și care urmează studii de masterat, organizate în țară sau în străinătate, cu excepția celor urmate pe cont propriu, este obligat să își asume angajamentul scris că, după terminarea acestora, va activa în serviciul public între 2 și 5 ani, proporțional cu numărul zilelor de dezvoltare profesională. Modul de întocmire a angajamentului scris se aprobă de Guvern.

(4) În cazul nerespectării angajamentului specificat la alin. (3), precum și în cazul în care funcționarul public nu a absolvit din vina sa forma de dezvoltare profesională, el este obligat să restituie autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat pe această perioadă, calculate în condițiile legii. În cazul refuzului de a restitui cheltuielile suportate, acestea se încasează în baza hotărârii judecătorești, la cererea autorității publice respective.

(5) Prevederile alin. (4) nu se aplică dacă raporturile de serviciu au încetat din cauza decesului funcționarului public, declarării ca fiind decedat sau dispărut fără urmă, pierderii capacității depline de exercițiu, forței majore, lichidării autorității publice, cu excepția situației în care funcționarul public refuză transferul într-o altă autoritate, ori din cauza stării de sănătate, constatată prin decizie a organelor competente de expertiză medicală a vitalității, care nu îi mai permite funcționarului să îndeplinească atribuțiile corespunzătoare funcției”.

La 11 martie 2009 a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 201 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin care a fost aprobat Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, conform anexei nr. 6

În conformitate cu pct. 1 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 *”angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate, iar pct. 3 din aceeași Anexă, ”angajamentul se întocmește în cazul în*

care durata formei sau durata cumulativă a formelor de dezvoltare profesională la care este delegat funcționarul depășește 90 de zile într-un an calendaristic”.

Potrivit pct. 6 subpct. 3) din Anexa nr. 6 al aceluiași act normativ, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională funcționarul public are obligația să activeze în serviciu public de la 4 la 5 ani – în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 150 de zile.

Conform pct. 5 din Anexa nr. 6 al aceluiași act normativ, ”Angajamentul conține următoarea înfirmăție: 3) obligația de a restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii;”

Potrivit pct. 8 al Anexei nr. 6 din Hotărârea Guvernului menționată nr. 201 din 11 martie 2009, ”funcționarul public va restitui integral autorităților publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament.”

Potrivit pct. 10 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, ”cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire se restituie autorității publice de către funcționarul public, în termen de 30 de zile calendaristice de la data survenirii condițiilor specificate la pct. 8”.

Reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată formulată de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui BURLACU Ivan, cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltare profesională, și natura obiectului litigiului în cauză, Judecătoria Bălți (sediul Fălești urmează să aplice la soluționarea pricinii civile nr. 2-885/2016 (PIGD: 29-2-2086-05102016), prevederile art. 38 din Legea nr. 158-XV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și prevederile din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin care a fost aprobat Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, or, actul legislativ și actul normativ menționate mai sus reprezintă temeiul de drept pe care este fundamentată acțiunea civilă în prezenta cauză.

Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova (în continuare – Constituția), Legea nr. 158-XV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pot fi supuse controlului constituționalității prin ridicarea excepției de neconstituționalitate în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție.

Până în prezent, nu există o hotărâre a Curții Constituționale privind examinarea constituționalității art. 38 din Legea nr. 158-XV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și prevederilor Anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI cu privire la funcția publică și statutul funcționarului

public, prin care a fost aprobat Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională.

Instanța de fond consideră că sintagma "*inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire*" din alin. (4) art. 38 al Legii 158-XIV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și prevederile similare din pct. 5 subpct. 3), pct. 8 și pct. 10 ale Anexei nr. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 prin care a fost aprobat Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională contravine principiilor dreptății și legalității consfințit în art. 1 alin. (3) din Constituție, precum și principiului egalității și non-discriminării consfințit în art. 16 din Constituție.

De asemenea instanța de fond consideră că, sintagma "*inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire*" din actul legislativ și actul normativ menționate mai sus contravine art. 43, art. 46, art. 54 și art. 127 din Constituție, prin faptul că limitează/suprimă inadmisibil persoana de drepturile și libertățile fundamentale, privând-o nejustificat și disproporționat, cu efect retroactiv, de salariul calculat și primit (dobândit) întemeiat în condițiile legii.

- i) **Argumente cu referire necorespunderea sintagmei "*inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire*" principiului legalității consfințit în articolul 1 alineat (3) din Constituție.**

Potrivit art. 1 din Constituție:

"(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate."

Astfel, articolul 1 alin. (3) din Constituție proclamă Republica Moldova ca un stat de drept și democratic.

Principiul statului de drept este un principiu fundamental pentru o societate democratică. Acest fapt este unanim recunoscut, fiind reflectat în vasta și constanta jurisprudență, atât a Curții Europene a Drepturilor Omului, cât și a Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Exigențele statului de drept presupun *inter alia asigurarea legalității și a certitudinii juridice* (a se vedea Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86-ea sesiune plenară, 2011, §41).

Astfel principiul legalității și al certitudinii juridice consfințit prin art. 1 alin. (3) din Constituție este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului.

Prin urmare, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, a menționat în hotărârile sale că, la elaborarea unui act normativ **legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate**. De asemenea, textul legislativ **trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii**, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce **exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile** (HCC nr. 26 din 27 septembrie 2016, §53).

De asemenea, Curtea a subliniat că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, **să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică**.

Prin urmare, Curtea a statuat că, calitatea legii constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare nicidecum nu pot fi omise.

Art. 38 din Legea nr. 158-XIV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public prevede *inter alia* că:

”(3) Funcționarul public care urmează forme de dezvoltare profesională a căror durată este mai mare de 90 de zile într-un an calendaristic, precum și care urmează studii de masterat, organizate în țară sau în străinătate, cu excepția celor urmate pe cont propriu, este obligat să își asume angajamentul scris că, după terminarea acestora, va activa în serviciul public între 2 și 5 ani, proporțional cu numărul zilelor de dezvoltare profesională. Modul de întocmire a angajamentului scris se aprobă de Guvern.

(4) În cazul nerespectării angajamentului specificat la alin. (3), precum și în cazul în care funcționarul public nu a absolvit din vina sa forma de dezvoltare profesională, el este obligat să restituie autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat pe această perioadă, calculate în condițiile legii. În cazul refuzului de a restitui cheltuielile suportate, acestea se încasează în baza hotărârii judecătorești, la cererea autorității publice respective.”

Conținutul acestor norme legale au fost preluate practic mot-a-mot și transpuse de Guvern în Anexa nr.6 din Hotărârea nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin care a fost aprobat Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională.

Din analiza logico-semantică a prevederilor normelor legale și normative enunțate, rezultă fără echivoc că Parlamentul, ca autoritate legislativă supremă, și, a instituit obligația legală a funcționarului public de a restitui **integral** autorității publice cheltuielile pentru dezvoltarea sa profesională, în cazul nerespectării de către acesta, din motive imputabile a angajamentului de a activa în serviciul public între 2 și 5 ani, proporțional cu numărul zilelor de dezvoltare profesională, de la 90 la 180 de zile.

Totodată, legiuitorul a inclus în noțiunea de "cheltuieli pentru dezvoltarea profesională" care urmează a fi restituite în situațiile descrise în alineatul de mai sus **tot salariul încasat de funcționarul public pe perioada dezvoltării profesionale** în cazul nerespectării de către acesta a angajamentului de a activa în serviciul public între 2 și 5 ani, după caz.

Art. 38 din Legea nr. 158-XIV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: (4) "În cazul nerespectării angajamentului specificat la alin. (3), precum și în cazul în care funcționarul public nu a absolvit din vina sa forma de dezvoltare profesională, el este obligat să restituie autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat pe această perioadă calculate în condițiile legii.",

Pct. 5 din Anexa nr. 6 Hotărârea Guvernului nr. 201 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin care a fost aprobat Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională: "Angajamentul conține următoarea înfirmăție: (...) 3) obligăția de a restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii;"

Pct. 8 al Anexei nr. 6 din Hotărârea Guvernului menționată nr. 201 din 11 martie 2009, 2) "funcționarul public va restitui integral autorităților publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament."

Pct. 10 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, "Cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire se restituie autorității publice de către funcționarul public, în termen de 30 de zile calendaristice de la data survenirii condițiilor specificate la pct. 8".

Astfel, din conținutul prevederilor legale și normative enunțate mai sus este evident faptul că Parlamentul, ca autoritate legislativă supremă în stat, cât și Guvernul, ca autoritate executivă, au inclus salariul încasat pe perioada de instruire în categoria "cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională".

Or, după textul legal din art. 38 alin. (4) al Legii nr. 158 din 04 iulie 2008-XVI: (...) "este obligat să restituie autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională" și, respectiv, după textul "funcționarul public va restitui integral autorităților publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională indiferent de sursa de finanțare" din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, s-a indicat în continuare sintagma "**inclusiv salariul încasat pe această perioadă, calculate în condițiile legii**".

Deci, Parlamentul și Guvernul utilizând textul "**inclusiv salariul încasat pe această perioadă,**" între sintagma "este obligat să restituie autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională," și sintagma "calculate în condițiile legii." (ultima sintagmă referindu-se în mod evident la "cheltuielile

suportate pentru dezvoltarea profesională”) au inclus salariul încasat pe perioada de instruire de către funcționarul public în categoria ”*cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională*”.

Instanța de fond consideră că sintagma (textul) ”*inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire*” din alin. (4) art. 38 Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și din pct. 5 subpct. 3), pct. 8 și pct. 10 ale Anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin care a fost aprobat Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, este contrară principiului legalității consfințit în art. 1 alin. (3) din Constituție, or, includerea noțiunii ”*salariul*” în noțiunea/categoria de ”*cheltuieli pentru dezvoltarea profesională*”, contravine normele de tehnică legislativă și principiului unității materiei legislative, și a corelației între textele regulatorii, instituind interpretări contradictorii cu referire la conținutul noțiunilor juridice ”*salariu*” și ”*cheltuieli pentru dezvoltarea profesională*”(”*cheltuieli de instruire*”) cuprinse în alte acte legislative și normative, inclusiv în Codul muncii.

Astfel, instanța de fond menționează că, există o neconcordanță semantică și juridică între noțiunea de ”*cheltuieli pentru dezvoltarea profesională*” (cheltuieli de studii) și noțiunea de ”*salariu*” din alin. (4) art. 38 al Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, implicit din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, întrucât salariul calculat și încasat de salariat în condițiile legii nicidecum nu poate fi încadrată în noțiunea/categoria juridică de ”*cheltuieli pentru dezvoltarea profesională*” (cheltuieli de instruire).

Or, spre deosebire de ”Cheltuieli pentru dezvoltarea profesională”, **salariul calculat și primit de salariat** în condițiile legii, indiferent de funcția exercitată, **reprezintă un bun material în sensul art. 9 alin. (1) din Constituție și art. 285 și art. 288 alin. (5) din Codul civil al Republicii Moldova**, făcând parte, conform art. 284 Cod civil, din patrimoniul persoanei fizice. Respectiv, cade sub incidența și protecția art. 1 Protocol nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 46 alin. (1), (2), (3) și art. 127 alin. (1) din Constituție.

Potrivit art. 1 Protocol nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (în continuare – CEDO), adoptat la Paris în 20 martie 1952:

1. Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.
2. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori altor contribuții, sau a amenzilor.

Potrivit art. 9 din Constituție "Principiile fundamentale privind proprietatea"

"(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale". (...)

Conform art. 46 din Constituție "Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia"

"(1) Dreptul la proprietate privată, precum și garanțiile asupra statului, sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit Legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată". (...)

Potrivit art. 127 din Constituție "Proprietatea"

(1) Statul ocrotește proprietatea. (...)

Conform art. 128 alin. (1) Codul muncii, noțiunea de "Salariul" este definită ca fiind: "orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată".

Potrivit art. 284 din Codul civil "Noțiunea de patrimoniu"

"(1) Patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive strâns legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate.

(2) Toate bunurile persoanei fizice sau juridice fac parte componentă a patrimoniului ei."

Potrivit art. 285 din Codul civil "Bunurile":

"(1) Bunuri sunt toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale.

(2) Lucrurile sunt obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civile."

Potrivit art. 288 din Codul civil "Bunurile mobile și imobile"

"(5) Bunurile care nu sunt raportate la categoria de bunuri imobile, inclusiv banii și valorile mobiliare, sunt considerate bunuri imobile."

În opinia instanței de fond, prin noțiunea de "*cheltuieli pentru dezvoltarea profesională*" (cheltuieli de instruire) se subînțeleg toate cheltuielile suportate nemijlocit pentru asigurarea procesului de studii/de dezvoltare profesională și anume: resursele plătite personalului didactic, pentru asigurarea procesului de studii, pentru rechizite, echipament vestimentar și tehnic, cheltuielile de deplasare, cazare, alimentare etc. suportate de angajator în perioada respectivă, și nicidecum salariul primit de funcționarul public pe perioada dezvoltării profesionale.

Cu atât mai mult, în situația în care funcționarul public, în cazul dat – pârâțul BURLACU Ivan, a respectat întocmai prevederile contractului de muncă, regulamentului intern și ale legislației muncii în perioada respectivă, urmând zilnic, pe întreaga durată a zilei de muncă, programul orelor de studii și de activitate practică de muncă, conform programului și orarului stabilit, nefiind sancționat disciplinar în nici un fel și absolvind în final cu succes instruirea.

În acest sens, la prezenta sesizare se anexează copiile actelor din dosarul cauzei civile prezentate de către reclamantul Inspectoratul General de Poliție și copia de pe procesul-verbal al ședinței de judecată din 20 februarie 2018, potrivit cărora pârâțul BURLACU Ivan a urmat cursurile de instruire în cadrul Academiei de Poliție "Ștefan cel Mare" în perioada 02 decembrie 2013 – 30 mai 2014, pe care le-a absolvit cu succes. În cadrul perioadei de dezvoltare profesională, pârâțul BURLACU Ivan a exercitat, de la 04 ianuarie 2014 până la 16 februarie 2014, activitate practică de patrulare în regim de muncă obișnuit, conform funcției de inspector inferior patrulare-interimar al Companiei nr. 1 Măsuri în masă a Batalionului nr. 1 Subdiviziunii mobile a Brigăzii de patrulare a Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, în care a fost angajat la 27 noiembrie 2018.

În conext, cu referire înțelegerea conținutul noțiunii de "*cheltuieli pentru dezvoltarea profesională*" (cheltuieli de instruire) și a sensului acesteia, instanța de fond ține să menționeze prin analogie prevederile Legii nr. 250-XV din 09 iulie 2004 privind interpretarea unei sintagme din art. 27 alin. (6) din Legea nr. 1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei, potrivit căreia **Parlamentul Republicii Moldova a statuat că**, prin sintagma "**Achită cheltuielile pentru instruire**" *se subînțelege acoperirea cheltuielilor, calculate proporțional, ce cuprind mijloacele bănești achitate personalului militar și civil implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentație și asigurare medicală*".

- ii) **Argumente cu referire necorespunderea sintagmei "inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire" articolelor 46 și 127 combinate cu articolul 54 din Constituție.**

Conform art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului (adoptată la New York, la 10 decembrie 1948):

1. Orice persoană are dreptul la proprietate atât singură, cât și în asociere cu alții.
2. Nimeni nu va fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa.

Potrivit art. 1 Protocol nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (în continuare – CEDO), adoptat la Paris în 20 martie 1952:

3. Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.
4. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor

conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori altor contribuții, sau a amenzilor.

Potrivit art. 9 din Constituție "Principiile fundamentale privind proprietatea"

"(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale". (...)

Conform art. 46 din Constituție "Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia"

"(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate.

(3) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit Legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

(4) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată". (...)

Potrivit art. 54 din Constituție "Restrângerea exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți"

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Potrivit art. 127 din Constituție "Proprietatea"

(3) Statul ocrotește proprietatea. (...)

Conform art. 128 alin. (1) Codul muncii, noțiunea de "Salariul" este definită ca fiind: "orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată".

Potrivit art. 284 din Codul civil "Noțiunea de patrimoniu"

"(1) Patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive strâns legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate.

(5) Toate bunurile persoanei fizice sau juridice fac parte componentă a patrimoniului ei.”

Potrivit art. 285 din Codul civil "Bunurile"

”(1) Bunuri sunt toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale.

(4) Lucrurile sunt obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civile.”

Potrivit art. 288 din Codul civil ”Bunurile mobile și imobile”

”(5) Bunurile care nu sunt raportate la categoria de bunuri imobile, inclusiv banii și valorile mobiliare, sunt considerate bunuri imobile.”

Distinct de argumentele expuse în pct. i) *supra*, instanța de fond consideră că, norma legală cuprinsă în alin. (4) din art. 38 al Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 și prevederile normative din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, care obligă funcționarul public care a demisionat din propria inițiativă la **restituirea integrală (totală) a salariul încasat** pe perioada aflării la instruire în toate cazurile de concediere/demisie și pentru întreaga perioadă de instruire, fără a se ține cont de respectarea prevederilor contractului individual de muncă, a regulamentului intern și legislației muncii în perioada respectivă, precum și de activitatea practică de muncă exercitată efectiv de fiecare persoană (funcționar) în parte în perioada de instruire, afectează și mai grav dreptul persoanei, în cazul dat ale pârâtului BURLACU Ivan, la respectarea bunurilor sale, drept garantat de art. 17 al Declarației Universale a drepturilor Omului, art. 1 Protocol nr. 1 CEDO, art. 46 și art. 127 din Constituție.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, salariul dobândit legal de către persoană (salariat) reprezintă un bun în sensul art. 1 Protocol nr. 1 CEDO și cade astfel sub protecția oferită de această normă din Convenție, precum și de protecția prevăzută în art. 46 și art. 127 din Constituție.

Din conținutul normei de la art. 38 alin. (4) din Legea nr. 158-XV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și prevederilor din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, este evident faptul că prin acestea se urmărește încasarea salariului primit de persoanele vizate pe perioada de dezvoltare profesională, **aceste norme având un caracter (conținut) punitiv**, or, au ca scop și efect lipsirea persoanelor respective de bunurile materiale (salariul primit de salariat în bani reprezintă bunuri materiale, potrivit art. 285 și art. 288 alin. (5) din Codul civil), care au intrat legal în patrimoniul persoanelor respective (în activul patrimonial – art. 284 Cod civil), care în consecință duce la diminuarea patrimoniului acestora.

Adică, prin normele enunțate are loc practic exproprierea persoanelor menționate cu titlu sancționator similară instituției confiscării.

Reieșind din aceste circumstanțe, instanța de fond consideră că, normele vizate sunt contrare prevederilor art. 17 al Declarației Universale a drepturilor Omului, art. 1 Protocol nr. 1 CEDO, art. 46 și art. 127 din Constituție, deoarece nu întrunesc condițiile legale și principiilor generale ale dreptului internațional menționate în alin. (2) art. 1 Protocol 1 CEDO și alin. (2) art. 46 din Constituție.

Mai mult, în opinia instanței de drept comun, normele vizate, contravin alin. (3) art. 46 din Constituție, care stipulează că, *"Averea dobândită licit nu poate fi confiscată"*, precum și art. 127 alin. (1) din Constituție, care prevede că, *"Statul ocrotește proprietatea"*.

La fel, acese norme contravin prevederilor art. 54 din Constituție, care stipulează că:

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(...)

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Suplimentar la argumentele descrise, instanța de fond ține să reitereze faptul că pârâțul BURLACU Ivan a urmat cursurile de instruire în cadrul Academiei de Poliție "Ștefan cel Mare" în perioada 02 decembrie 2013 – 30 mai 2014, pe care le-a absolvit cu succes, nefiind sancționat disciplinar. Mai mult, în cadrul perioadei de dezvoltare profesională, pârâțul BURLACU Ivan a exercitat, de la 04 ianuarie 2014 până la 16 februarie 2014 activitate practică de patrulare în regim de muncă obișnuit, conform funcției de inspector inferior patrulare-interimar al Companiei nr. 1 Măsuri în masă a Batalionului nr. 1 Subdiviziunii mobile a Brigăzii de patrulare a Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, în care a fost angajat la 27 noiembrie 2018.

Copiile de pe actele din cauza civilă, ce confirmă aceste circumstanțe, se anexează la prezenta sesizare.

În pofida acestui fapt, în baza normei legale de la art. 38 alin. (4) din Legea nr. 158-XV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și a prevederilor din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin care a fost aprobat Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, reclamantul în cauză – Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne pretinde (solicită) încasarea de la pârâțul BURLACU Ivan, inclusiv salariului primit de el și pentru perioada 04 ianuarie 2014 – 16 februarie 2014, perioadă în care dânsul a prestat efectiv activitate de muncă conform funcției de inspector-inferior de patrulare.

În același context, instanța de fond ține să noteze și faptul că, legislația în vigoare, în special Codul muncii prevede, în art. 149, art. 333, art. 336, art. 337, art.

338 și art. 347, norme juridice care stabilesc detaliat cazurile, condițiile și procedura de urmărire a salariului persoanei, și anume:

- a cazurilor, condițiilor și procedurii de restituire a salariului primit de salariat;
- a cazurilor, condițiilor și procedurii de efectuare a reținerilor din salariu și cuantumurile admisibile ale reținerilor care pot fi efectuate din salariu, după caz.

Însă, norma legală de la art. 38 alin. (4) din Legea nr. 158-XV din 04 iulie 2008 și prevederile din Anexa nr. 6 Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 instituie obligația de **restituire, implicit de încasare pe cale judiciară, integrală (totală) a salariul încasat** pe perioada aflării la instruire în toate cazurile și pentru întreaga perioadă de instruire pentru toți funcționarii publici care au demisionat sau au fost concediați până la expirarea perioadei indicate în angajamentele respective, fără a se ține cont de circumstanțele de fapt și de drept descrise supra, de activitatea de muncă exercitată efectiv de persoană în perioada de instruire, de normele din Codul muncii menționate mai sus, privând (lipsind) astfel cu efect retroactiv persoana (în cazul dat pârâțul BURLACU Ivan) de resursele de existență pentru sine și pentru familia sa, obținute în condițiile legii, care au avut (au) menirea de a-i asigura un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare, așa după cum prevede art. 47 alin. (1) din Constituție).

Mai mult, instanța de fond consideră că, prevederile legale și normative a căror constituționalitate se solicită a fi verificată de către Curtea constituțională prin prezenta sesizare, intră în contradicție (coleziune) și produc confuzie juridică în raport cu alte norme constituționale și legi și acte normative subsecvente din domeniul asistenței sociale de stat și din domeniul fiscal.

Or, în baza art. 38 alin. (4) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 și Anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2018 se instituie obligația de a restitui integral salariul de către funcționarul public angajatorului, în situația în care:

- salariatul (în cazul pârâțul BURLACU Ivan) a plătit deja impozitul pe venit pentru suma salariului dobândit și primit legal, care a intrat în patrimoniul său (activul patrimonial), constituind proprietatea sa;
- din acest salariu i-au fost reținute prime de asigurare socială;
- perioada de dezvoltare profesională (în prezenta cauză civilă, de la 02 decembrie 2013 până la 30 mai 2014) este inclusă în stagiul de muncă al persoanei vizate, constituind perioadă contributivă potrivit legislației în domeniul asigurării sociale de stat, pârâțul BURLACU Ivan fiind inclus în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale (REVIND) pentru perioada respectivă, cu indicarea salariului calculat și primit de el.

iii) **Argumente cu referire necorespunderea sintagmei "inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire" cu art. 1 alin. (3), art. 43 și art. 47 combinate cu art. 54 din Constituție.**

Potrivit art. 1 din Constituție:

”(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, **dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.**”

Potrivit art. 43 din Constituție ”Dreptul la muncă și la protecția muncii”

”(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

(2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

(3) Durata săptămânii de muncă este de cel mult 40 de ore.

(4) Dreptul la negocieri în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sînt garantate”.

Conform art. 47 din Constituție ”Dreptul la asistență și protecție socială”

(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

Potrivit art. 54 din Constituție ”Restrângerea exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți”

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Dezvoltând în continuare argumentele descrise în pct. i) și pct. ii) *supra*, instanța de fond consideră că, prin includerea ”salariului” în categoria de ”*cheltuieli pentru dezvoltarea profesională*” (cheltuieli de studii) și obligarea funcționarului public de a-l restitui integral în situația în care a respectat întocmai disciplina internă, prevederile contractului de muncă, regulamentului intern și legislația muncii în perioada respectivă, urmând zilnic, pe întreaga durată a zilei de muncă, programul orelor de studii și activității practice de lucru, conform programului și orarului stabilit, nefiind sancționat disciplinar în nici un fel, contravine și principiului dreptății consfințit în alin. (3) art. 1 din Constituție, constituind, totodată, o restricționare/privare cu efect retroactiv a persoanei de dreptul fundamental la salariu garantat de art. 43 din Constituție, drept dobândit și realizat (primit) de persoană în condițiile legii, fapt care contravine și art. 47 alin. (1) din Constituție, care statuează obligația statului de a lua măsuri pentru a crea persoanei și familiei sale condiții ce i-

ar asigura un trai decent și condiții pentru bunăstare, dar nu de a o priva de aceste condiții.

În consecință este încălcat și alin. (1) art. 54 din Constituție, care stipulează că „(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului (...)”

Mai mult, deși această restricție/privare aplicată cu efect retroactiv este prevăzută de lege, pe lângă faptul că este contrară principiului legalității (a se vedea argumentele expuse în pct. i) a prezentei sesizări), este inechitabilă (nedreaptă) și disproporționată, deoarece atinge însăși existența dreptului la salariu al salariatului funcționar public, după ce a fost dobândit și realizat efectiv (încasat) de către acesta în condițiile respectării de către el a legislației în vigoare (devenind proprietatea sa), fiind astfel contrară și prevederilor alin. (2) și (4) art. 54 din Constituție, care stipulează că, „(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidentiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. (...) (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

- iv) **Argumente cu referire necorespunderea sintagmei "inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire" principiului egalității și a non-discriminării consfințit în art. 16 din Constituție**

Potrivit art. 16 din Constituție, (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Potrivit art. 8 din Codul muncii "Interzicerea discriminării în sfera muncii"

„(1) În cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților. Orice discriminare, directă sau indirectă, a salariatului pe criterii de sex, vîrstă, rasă, culoare a pielii, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, domiciliu, dizabilitate, infectare cu HIV/SIDA, apartenență sau activitate sindicală, precum și pe alte criterii nelegate de calitățile sale profesionale, este interzisă.

(2) Nu constituie discriminare stabilirea unor diferențieri, excepții, preferințe sau drepturi ale salariaților, care sînt determinate de cerințele specifice unei munci, stabilite de legislația în vigoare, sau de grija deosebită a statului față de persoanele care necesită o protecție socială și juridică sporită”.

Norma legală de la art. 38 alin. (4) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 și prevederile din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009,

instituire obligația generală necondiționată și în toate cazurile de a restitui integral cheltuielile pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariului încasat de către funcționarul public pentru toată perioada de dezvoltare profesională, fără a se ține cont de perioada de timp cât a activat acesta în serviciul public după finalizarea perioadei de dezvoltare profesională (de instruire) și până la demisionare/concediere.

Altfel spus, atât în situația funcționarului care nu a activat nicio zi sau a activat un termen relativ scurt după finalizarea cursurilor, cât și în situația în care funcționarul a activat, de exemplu 4 ani și 350 de zile, în ambele situații, potrivit prevederilor legale și normative a căror constituționalitate este contestată, urmează să restituie integral cheltuielile pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariului încasat de către funcționarul public pentru toată perioada de dezvoltare profesională.

Adică legiuitorul nu a stabilit criterii legale de aplicare individuală a normelor respective de restituire a cheltuielilor pentru dezvoltare profesională, inclusiv a salariului primit în această perioadă, proporțional cu zilele nelucrate după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională raportat la perioada de la 2 la 5 ani stabilită în alin. (3) art. 38 din Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008, după caz, impunând achitarea integrală a sumelor primite de către toate persoanele care se află în situații de fapt și de drept diferite, în ceea ce privește perioada de activitate efectiv exercitată după absolvirea cursurilor de formare profesională (cursurilor de instruire).

○ asemenea abordare încalcă principiul egalității de tratament, pentru că permite aplicarea unei **reguli identice în cazul unor situații care sunt diferite în mod obiectiv.**

Spre exemplu, pârâtul a activat în cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, de la 30 mai 2014 până la 21 mai 2015 (aproape un an - 355 de zile). Cu toate acestea, în corespundere cu prevederile legale și normative menționate, reclamantul în cauză – Inspectoratul General al Poliției al MAI solicită pe cale judiciară **încasarea integrală a salariului** primit de pârâtul BURLACU Ivan pe perioada de dezvoltare profesională 02 decembrie 2013 – 30 mai 2014 în sumă de 22.793,99 lei (douăzeci și două mii șapte sute nouăzeci și trei lei, 99 bani), la fel ca și în situația în care el nu ar fi activat nicio zi după absolvirea cursurilor cu durată de 180 de zile. Copia certificatului cu privire la salariul primit de pârâtul BURLACU Ivan pentru perioada menționată se anexează la prezenta sesizare.

Pe de altă parte, instanța notează că, prevederile legale și normative contestate sunt discriminatorii și, în consecință contrare art. 16 alin. (2) din Constituție și din considerentul că, în alte acte legislative ce reglementează situații juridice similare, a stabilit alte criterii de încasare a cheltuielilor pentru dezvoltarea profesională (inclusiv cursurile de instruire) de la angajații/funcționarii care nu au respectat angajamentul de a activa întreaga perioadă după absolvirea perioadei de dezvoltare profesională.

Astfel, art. 39 alin. (11) din Legea nr. 283 din 28.12.2011 cu privire la Poliția de Frontieră, **în vigoare în perioada de referință din prezenta cauză civilă (aplicabile situațiilor produse pe perioada de până la 07.07.2017)**, prevedea că, "poliștului de frontieră care a fost exmatriculat ori a absolvit o instituție de învățământ sau cursuri de instruire din contul Poliției de Frontieră și căruia

raporturile de serviciu i-au încetat în primii 5 ani de activitate din motive imputabile lui este obligat să restituie cheltuielile aferente pregătirii sale proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani”.

La fel, art. 35 alin. (11) din Legea nr. 162-XVI din 22 mai 2005 cu privire la statutul militarilor prevede că, *”La eliberarea din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute în alin. (3) lit. e)-g), i)-k) și m)-o) (la inițiativa personală a militarului) militarii cu vechimea în seviceiul militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ militar sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, indiferent de sursa de finanțare, sunt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată, prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar”.*

Potrivit art. 27 alin. (6) al Legii nr. 1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, *”Militarii eliberați din serviciul militar care, după încheierea tuturor tipurilor de instruire, au îndeplinit serviciul militar în Forțele Armate mai puțin de 5 ani achită cheltuielile de instruire, indiferent de sursa de finanțare”.*

Iar conform Legii nr. 250-XV din 09 iulie 2004 privind interpretarea unei sintagme din art. 27 alin. (6) din Legea nr. 1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei, Parlamentul Republicii Moldova a statuat că, prin sintagma **”Achită cheltuielile pentru instruire”** se subînțelege *acoperirea cheltuielilor, calculate proporțional, ce cuprind mijloacele bănești achitate personalului militar și civil implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentație și asigurare medicală”.*

V - EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI

Instanța de fond – Judecătoria Bălți (sediul Fălești), solicită admiterea sesizării și recunoașterea neconstituționalității:

- Sintagmei *"inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire"* din alin. (4) art. 38 al Legii 158-XIV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- prevederilor pct. 5 subpct. 3) din Anexa nr. 6 "Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională" la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: *"Angajamentul conține următoarea informație: 3) obligația de a restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii;"*
- prevederilor pct. 8 din Anexa nr. 6 "Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională" la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: *"Funcționarul public va restitui integral autorităților publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament."*
- prevederilor pct. 10 din Anexa nr. 6 "Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională" la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: *"Cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire se restituie autorității publice de către funcționarul public, în termen de 30 de zile calendaristice de la data survenirii condițiilor specificate la pct. 8"*.

VI - LISTA DOCUMENTELOR

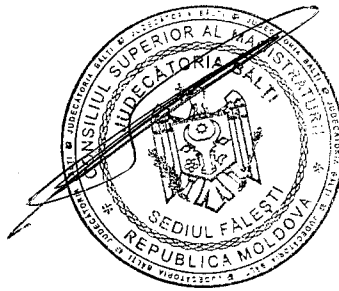
- Copia încheierii Judecătorei Bălți (sediul Fălești) privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza civilă nr. 2-885/2016 (PIGD: 29-2-2086-05102016), 6 file;
- Copia cererii de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui BURLACU Ivan, cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltare profesională, 3 file;
- Copia ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 45 ef. din 27 noiembrie 2013 cu privire la angajarea lui BURLACU Ivan în funcția de inspector inferior de patrulare, 1 filă;
- Copia contractului individual de muncă nr. 2808, încheiat la 02 decembrie 2013 între Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și BURLACU Ivan, 3 file;
- Copia Angajamentului nr. 356, semnat la 15 aprilie 2014 de către BURLACU Ivan, o filă;
- Copia dispoziției Inspectoratului General al Poliției nr. 34/3-5602 din 28 noiembrie 2013 cu anexa nr. 3, potrivit căreia BURLACU Ivan a fost delegat la cursurile de instruire profesională în cadrul "Academiei de Poliție "Ștefan cel Mare", 2 file;
- Copia ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 335 ef. din 21 mai 2015, privind concedierea lui BURLACU Ivan, 4 file;
- Copia certificatului Inspectoratului General al Poliției cu privire la salariul calculat și încasat de BURLACU Ivan pentru perioada 02 decembrie 2013 – 30 mai 2014, o filă;
- Copia Scrisorii Prorectorului Academiei de Poliție "Ștefan cel Mare" nr. A/2-144 din 09 februarie 2018 cu referire la cursurile de dezvoltare profesională urmate de BURLACU Ivan în perioada 02 decembrie 2013 – 30 mai 2014 cu copiile de pe orarul lecțiilor și orarul examenelor de absolvire, 8 file;
- Copia procesului-verbal al ședinței de judecată pentru perioada 12 decembrie 2017 – 20 februarie 2018 în cauza civilă nr. 2-885/2016 (PIGD: 29-2-2086-05102016), 5 file.

VII - DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA:

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu cea mai Înaltă Considerațiune pentru Onorata Curte,-

**Judecătorul
Judecătoria Bălți (sediul Fălești)**

Radu HOLBAN

ÎNCHEIERE

03 mai 2018

or. Făleşti

Judecătoria Bălți (sediul Făleşti), instanța în componența:
Președintele ședinței, judecător Radu HOLBAN
Grefier Dina ZBÎRCIOG,-

cu participarea:
reprezentantului reclamantului, CAZACU Andrei,
reprezentantului pârâtului, avocatul FRECĂUȚANU Iuri,
pârâtului BURLACU Ivan,-

examinând în ședință de judecată publică, în limba de stat, conform procedurii contencioase, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției către BURLACU Ivan cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltare profesională și încasarea cheltuielilor de judecată,-

CONSTATĂ :

1. La data de 05 octombrie 2016 în Judecătoria Făleşti a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne către BURLACU Ivan Fiodor, privind recuperarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională, prin care se solicită:

”- Admiterea acțiunii;

- Încasarea din contul lui BURLACU Ivan Fiodor în beneficiul Inspectoratului General al Poliției al MAI a sumei de 22.793,99 lei (douăzeci și două mii șapte sute nouăzeci și trei lei și 99 bani), care este constituită din cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională și somarea pârâtului;

- Încasarea din contul lui BURLACU Ivan Fiodor în beneficiul Inspectoratului General al Poliției al MAI a cheltuielilor de judecată”.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Inspectoratul General al Poliției al MAI (în continuare – IGP) a invocat următoarele temeuri:

În fapt, prin ordinul IGP nr. 45 ef. din 27 noiembrie 2013, BURLACU Ivan Fiodor a fost numit în funcția de inspector inferior patrulare-interimar al Companiei nr. 1 Măsurî în masă a Batalionului nr. 1 Subdiviziunii mobile a Brigăzii de patrulare a Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului GENERAL al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

În scopul acumulării cunoștințelor teoretice și abilităților practice necesare exercitării atribuțiilor deserviciu, la 02 decembrie 2013, în temeiul Dispoziției IGP nr. 34/3-5602 din 28 noiembrie 2013, pârâtul a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială în cadrul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” a MAI pentru perioada 02 decembrie 2013 – 30 mai 2014.

La 21 mai 2015, prin ordinul IGP nr. 335 ef. din aceeași dată, în conformitate cu art. 47 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statul polițistului, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu pârâtul, în legătură cu aplicarea sancțiunii disciplinare ”Concediere”.

În conformitate cu pct. 1 din Anexa nr. 6 ”Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională” la Hotărârea Guvernului nr.

201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ”angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate, iar pct. 3 din aceeași Anexă, ”angajamentul se întocmește în cazul în care durata formei sau durata cumulativă a formelor de dezvoltare profesională la care este delegat funcționarul depășește 90 de zile într-un an calendaristic”.

Conform pct. 6 subpct. 3) din Anexa nr. 6 al aceluiași act normativ, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională funcționarul public are obligația să activeze în serviciu public de la 4 la 5 ani – în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 150 de zile.

În coroborare cu normele prenotate, relevă reclamantul că, la 25 aprilie 2014, pârâtul a semnat angajamentul nr. 356 al funcționarului public (inclusiv cu statut special) privind activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei de Poliție ”Ștefan cel Mare” a MAI cu o durată de 180 de zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de 5 ani.

În același context, conform angajamentului, pârâtul s-a obligat să restituie integral Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat în perioada aflării la instruire calculate în condițiile legislației în vigoare, în cazul în care nu va activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea cursurilor menționate, întreaga perioadă specificată în angajament, or, conform pct. 8 subpct. 2) al Anexei nr. 6 din Hotărârea Guvernului menționată mai sus, ”funcționarul public va restitui integral autorităților publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament.”

Reieșind din faptul că nu a activat în Ministerul Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament – 5 ani, pentru a încerca soluționarea litigiului apărut pe cale extrajudiciară, la 05 aprilie 2016, pârâtul a fost somat referitor la restituirea benevolă și imediată a cheltuielilor suportate de către reclamant pentru dezvoltarea profesională în sumă de 22.793,99 lei (douăzeci și două mii șapte sute nouăzeci și trei lei, 99 bani), sumă achitată pârâtului cu titlu de salariu din contul Inspectoratului General al Poliției, însă până în prezent acesta nu și-a onorat obligațiunea, și nu a prezentat motivele refuzului.

În virtutea art. 572 alin. (1) Cod civil, ”temeiul executării rezidă în existența unei obligații”, art. 514 Cod civil stipulând că, ”obligațiile se nasc din contract, inclusiv orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, obligațiile urmând a fi executate în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabiliți”, reglementări similare fiind prescise și în dispozițiile art. 512 și 513 Cod civil.

În asemenea circumstanțe și potrivit pct. 10 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului menționată supra, ”cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire se restituie autorității publice de către funcționarul public, în

termen de 30 de zile calendaristice de la data survenirii condițiilor specificate la pct. 8", pârâțul urmează a fi obligat să restituie suma de 22,793,99 lei (douăzeci și două mii șapte sute nouăzeci și trei lei, 99 bani).

În acord cu art. 90 lit. d) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță.

Pentru reprezentarea intereselor Inspectoratului General al Poliției este necesară deplasarea unui angajat al acestei instituții din mun. Chișinău în or. Fălești, fapt ce va genera cheltuieli suplimentare, care potrivit normei indicate mai sus, se atribuie la cheltuieli de judecată. La momentul înaintării prezentei cereri nu este posibilă stabilirea cuantumului cheltuielilor, astfel pe parcurs va fi înaintată o cerere de concretizare cu prezentarea probelor de rigoare. (...)

3. În ședință de judecată, reprezentantul reclamantului, CAZACU Andrei, a susținut integral cererea de chemare în judecată, reieșterând temeiurile de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

4. În ședință de judecată pârâțul BURLACU Fiodor și reprezentantul său, avocatul FRECĂUȚANU Iuri, nu au recunoscut cererea de chemare în judecată, pledând pentru respingerea acesteia, ca fiind neîntemeiată.

5. Analizând declarațiile participanților la proces și înscrisurile din dosarul cauzei, cercetate în ședință de judecată, instanța ajunge la concluzia de a ridica din oficiu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (4) al Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, din următoarele considerente:

6. Potrivit art. 12¹ Cod de procedură civilă ("Ridicarea excepției de neconstituționalitate"), "(1) Dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. (3) Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă".

7. Astfel, după cum rezultă din cererea de chemare în judecată în cauză, reclamantul Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne își întemeiază pretențiile pe prevederile din Anexa nr. 6 "Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională" la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

8. Potrivit art. 38 din Legea 158-XIV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, (1) Pe perioada în care funcționarul public urmează forme de dezvoltare profesională continuă organizate la inițiativa sau în interesul autorității publice, acesta beneficiază de plata salariului. Dacă durata acestora depășește 180 de zile calendaristice consecutive și funcționarul public este scos din activitate, raporturile de serviciu se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, fără plata salariului. (2) În cazul în care formele de dezvoltare profesională continuă se organizează în afara localității unde își are sediul autoritatea

publică, funcționarul public beneficiază de compensarea cheltuielilor legate de deplasare. (3) Funcționarul public care urmează forme de dezvoltare profesională a căror durată este mai mare de 90 de zile într-un an calendaristic, precum și care urmează studii de masterat, organizate în țară sau în străinătate, cu excepția celor urmate pe cont propriu, este obligat să își asume angajamentul scris că, după terminarea acestora, va activa în serviciul public între 2 și 5 ani, proporțional cu numărul zilelor de dezvoltare profesională. Modul de întocmire a angajamentului scris se aprobă de Guvern. (4) În cazul nerespectării angajamentului specificat la alin.(3), precum și în cazul în care funcționarul public nu a absolvit din vina sa forma de dezvoltare profesională, el este obligat să restituie autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat pe această perioadă, calculate în condițiile legii. În cazul refuzului de a restitui cheltuielile suportate, acestea se încasează în baza hotărârii judecătorești, la cererea autorității publice respective. (5) Prevederile alin. (4) nu se aplică dacă raporturile de serviciu au încetat din cauza decesului funcționarului public, declarării ca fiind decedat sau dispărut fără urmă, pierderii capacității depline de exercițiu, forței majore, lichidării autorității publice, cu excepția situației în care funcționarul public refuză transferul într-o altă autoritate, ori din cauza stării de sănătate, constatată prin decizie a organelor competente de expertiză medicală a vitalității, care nu îi mai permite funcționarului să îndeplinească atribuțiile corespunzătoare funcției.

9. La 11 martie 2009 a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 201 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin care a fost aprobat Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, conform anexei nr. 6

10. În conformitate cu pct. 1 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 *"angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate, iar pct. 3 din aceeași Anexă, "angajamentul se întocmește în cazul în care durata formei sau durata cumulativă a formelor de dezvoltare profesională la care este delegat funcționarul depășește 90 de zile într-un an calendaristic"*.

Potrivit pct. 5 subpct. 3) din Anexa nr. 6 al aceluiași act normativ, *"Angajamentul conține următoarea informație: 3) obligația de a restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii;"*

Conform pct. 8 subpct. 2) al Anexei nr. 6 din Hotărârea Guvernului menționată nr. 201 din 11 martie 2009, *"funcționarul public va restitui integral autorităților publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament."*

Potrivit pct. 10 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, *"cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire se restituie*

autorității publice de către funcționarul public, în termen de 30 de zile calendaristice de la data survenirii condițiilor specificate la pct. 8”.

11. Instanța consideră că:

- Sintagma *”inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire”* din alin. (4) art. 38 al Legii 158-XIV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- prevederile pct. 5 subpct . 3) din Anexa nr. 6 *”Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională”* la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: *”Angajamentul conține următoarea informație: 3) obligația de a restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii;”*
- prevederile pct. 8 din Anexa nr. 6 *”Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională”* la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: *”Funcționarul public va restitui integral autorităților publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat, pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament.”*
- prevederile pct. 10 din Anexa nr. 6 *”Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională”* la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: *”Cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire se restituie autorității publice de către funcționarul public, în termen de 30 de zile calendaristice de la data survenirii condițiilor specificate la pct. 8”,-*

nu corespund prevederilor art. 1 alin. (3), art. 16, art. 43 alin. (2), art. 46, 47 alin. (1), art. 54 alin. (1), (2) și (4) și art. 127 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, motiv din care va ridică din oficiu excepția de constituționalitate a prevederilor legale și normative menționate, va întocmi sesizarea instanței privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și o va remite cu anexarea copiilor de actele pertinente ale cauzei Curții Constituționale spre examinare, potrivit competenței.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 12/1 Cod de procedură civilă, procesul în cauză va fi suspendat, până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională.

12. în conformitate cu art. 12/1, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța,-

DISPUNE :

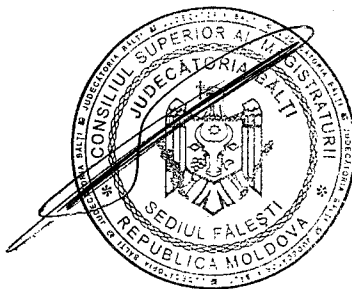
Se ridică din oficiu excepția de constituționalitate a prevederilor alin. (4) art. 38 alin. (4) al Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și a prevederilor pct. 5 subpct. 3), pct. 8 și pct. 10 din Anexa nr. 6 "Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională" la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției către BURLACU Ivan Fiodor cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltare profesională și încasarea cheltuielilor de judecată.

Sesizarea instanței privind ridicarea excepție de neconstituționalitate cu copiile actelor pertinente din dosarul cauzei urmează a fi se remise Curții Constituționale a Republicii Moldova spre examinare, potrivit competenței.

Se suspendă procesul în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției către BURLACU Ivan Fiodor cu privire la încasarea cheltuielilor pentru dezvoltare profesională și încasarea cheltuielilor de judecată, până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională.

Încheierea pronunțată în ședință de judecată publică la 03 mai 2018.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Radu HOLBAN